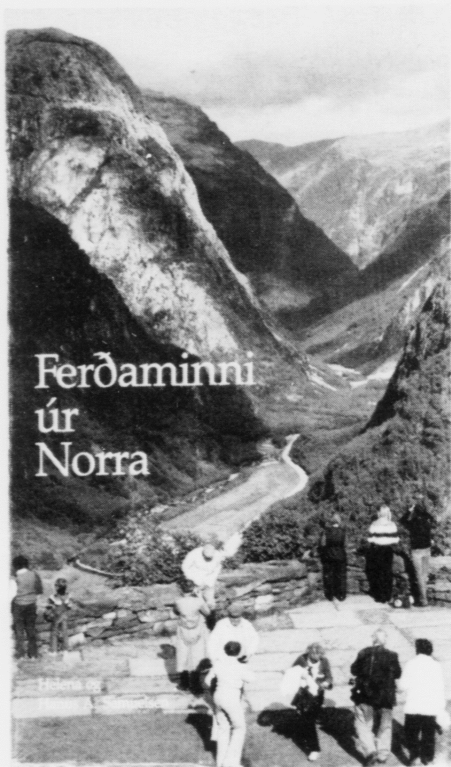

»Ferðaminni úr Noreg« er ráðiligt viðføri til Noregsferðina

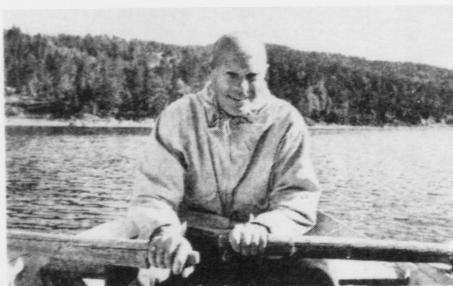
Lýsing av brøðratjóðini

Ferðaminni
úr
Norra

Tarjei Vesaas (1897-1970) legði eitt sera áhugavert avrik aftaná sær. Í bókini koma Helena og Hanus í prát við einkjuna Halldis Moren Vesaas.

10. mai 1986 varð »Ferðaminni úr Norra« eftir Helenu og Hanus A. Samuelsen givin út á egna forlagnum »Durhelluni«. Bókin er 154 síður til longdar og í fíkkustødd, so hon er hent at hava uppiá sær, eisini tá ið tú ferðast. Tað mesta av tilfarinum hevur áður verið prentað í »Dagblaðnum«, men nógv nýtt er ímillum.

Tað eru heldur fáar føroyskar bókur, sum innihalda ferðafrásagnir o.l. burturav. Heldur ikki hesi ferðaminni eftir Helenu og Hanus kunnu treytaleyst setast í henda bólk. Talan er heldur um persónlig upplivlsi hjá teimum báðum rithøvundunum. Um evni, sum tey sum ferðafólk í Noreg hava navt áhuga fyri. Onkur annar hevði helst valt øðrvísi. Vit fáa sostatt ikki eitt yvirilit yvir prísir, verða rádd viðvíkjandi ferðasambandi ella mælt verður okkum til at velja ávísa leið. Ístaðin ferðast vit saman við Helenu og Hanusi. Kósin er sett frammanundan, og vit steðga á, tá ið tey steðga á.

Fimm ferðir hava lærarahjúnini Helena og Hanus A. Samuelsen ferðast í Noreg. Tey hava koyrt í bili ígjøgnum fittan part av sunnaru helvtini av tí risalanga landinum. Komu- og fráfaringsstaðið hevur í flestu førinum verið Bergen. Ein natúrligur inngangur til Noreg hjá okkum færoyingum. Hóast flogfarið ikki longur millumlendir í Bergen, so leggur »Norrøna« eina ferð um vikuna at bryggju í hesum næststørsta býi Noregs. Og úr færoysku ferjuni tusta ferðafólk og bilar — meginparturin kanska færoyingar. Onkrir hurra viðari til strendurnar ella stórbýrinar. Onnur eru meira tolin ella ætla okkurt annað. Tey vilja fegin kunna seg við landið og fólk, ið har býr.

sum ferðamannabóklingar ofta eru.

Tey siga sjálvi, at talan er um »ferðaminni«. Men hesi ferðaminni eru vordin til á serstakan hátt. Frammanundan hvørja av teimum fimm ferðunum hava tey avgjørt eina leið, og tyktist kósin altíð at vera fylgd í størri ella minni mun. Helena og Hanus hava stóran áhuga fyri bókmentum. Ferðirnar hava tí verið lagdar, alt eftir, hvar ið onkrir av teimum viðagitnu norsku rithøvundunum hava hildið til, eila havt tilknýti til. Úrvalið er tó ikki heilt tilvildarligt. Tjóðskaparligu eyguni hjá rithøvundunum hava fest seg við rithøvundar, sum hava havt serligan týðning fyri føroyskar starvsbrøður og færoyingar yvirhøvur.

Bókin er á hendan hátt vordin meira fjolbroytt og kveikjandi. Við jøvnum millumbilum finnur tú gróðrarblettir í bókini.

Onkur annar rithøvundur hevði kanska valt eitt heilt annað evni, sum hann hevði heft seg við og skrivað um. Millum tey vanligastu eru helst: »lýsingar av umhvørvinum«, »bygningar og fornminni«, og »frásagnir um søguligar hendingar« o.s.fr., og tað skal sigast beinanvegin, at Helena og Hanus ikki leypa hesi evni um, men at høvudsevið eru norskir rithøvundar. Hetta er nú einaferð teirra áhugamál, og eitt áhugamál, tey hava í felag við nógv onnur. Eins og Helena og Hanus frammanundan hava sett kósina eftir norskskum rithøvundum, so ber sjálvsagt til hjá øðrum at seta sína egna kós — tað veldst um áhuga.

Hóast bókin sigur seg vera ferðamannabók, so eigur at verða nevnt, at bókmentanarligu greinar saktans kunnu standa einsamallar. Ja, sumt er so forvitnisligt, at tað av rættum átti at fingið serstaka viðgerð. Eg hugsi her m.a. um tað, ið skrivað er um Tarjei Vesaas og mótið við einkjuna Halldis Moren Vesaas. Eisini frá-

søgnin um Sigríð Undset og mótið við Christiannu Svarstad, dóttir rithøvundan, er av áhuga.

Útsjónd, myndir, prent o.l.

Aftast í bókini finnur tú eitt kort yvir tann partin av Noreg, Helena og Hanus hava ferðast ígjøgnum. Ikki kann sigast, at talið av staðarnøvnunum, ið har verða nevnd, er serliga stórt. Hetta sigi eg ikki, tí eg haldi kortið skuldi verið yvirmeiggjað við nøvnunum, slett ikki. Men ið hvussu so fer fyri meg, sum ongantið havi ferðast í Noreg, er tað torført, fyri ikki at siga ógjørligt, samstundis við at bókin verður lísín, at fylgja rutuni á kortinum. Eg havi annars ongur atfinningar mótevnis kortinum í sjálvum sær. Tað tyktist at vera væl úr hondum greitt, og visir eisini hvussu víða, Helena og Hanus hava verið.

Tær fyrstu frásagnirnar eru tær longstu, og tað er helst heilt natúrligt, at frásagnirnar styttest so við og við. Eitt, tú kanska kundi ynskt tær at fingið at vita, var, hvussu langa tíð tær einstøku ferðirnar tóku. Tað stendur kanska onkrastaðni, men átti at

Føroysk eygu

Tað er júst hetta, sum Helena og Hanus hava gjørt. Tey eru koyrd eitt sindur til viks — hava hugt og hugsað — og greiða so frá royndum og roykslum. »Ferðaminni úr Norra« eru ikki ferðafrásagnir í vanligari merking. Litið og onki verður gjørt burturúr at siga frá prís-um o.l., og heldur ikki er bókin full av myndum,

Bókmentanarligir gróðrarblettir

Bókmentanarligu partarnir eru ógvuliga væl úr hondum greiddir. Teir fara hjá øllum, sum gloppa hesa bók, at roynast hugvekjandi — og samstundis gerst Noreg meira lokandi og dragandi.

Nú eru jú ikki øll, sum leggja so nógv í tað mentanarliga. Kortini eri eg sannførdur um, at eisini tey verða glað um greinir-